

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

ВЕЋЕ ЗА ДОКТОРСKE И СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ СТУДИЈЕ
НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Тема: **Однос поремећаја читања и именовања код особа са афазијом**

Кандидат: **Верица Пауновић**

Наставно-научно веће Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, на основу чл. 50. тачка 21. Статута Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију-пречишћен текст и предлога одлуке Већа за докторске и специјалистичке студије, на IX редовној седници одржаној 07.7.2026. године, донело је одлуку о образовању Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације „**Однос поремећаја читања и именовања код особа са афазијом**“, кандидаткиње **Верице Пауновић**, студенткиње докторских академских студија.

У Комисију су именовани:

1. др Мирјана Петровић-Лазих, редовни професор Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, председник Комисије;
2. др Невена Јечменица, доцент Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, члан;
3. др Мила Веселиновић, ванредни професор Универзитета у Новом Саду – Медицинског факултета, члан.

За **ментора** је именован **проф. др Миле Вуковић**, редовни професор Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

На основу анализе приложене документације, Комисија подноси Наставно-научном већу Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију следећи

ИЗВЕШТАЈ

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Верица (Милован) Пауновић, рођена је 07.11.1997. године у Београду. Основну и средњу школу завршила је Барајеву-Београд. Основне академске студије на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, студијски програм Логопедија, завршила је у септембру 2021. године са просечном оценом 8,22, чиме је стекла звање *дипломирани логопед*. Мастер академске студије на

Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, студијски програм Логопедија, завршила је 15.9.2022. године са просечном оценом 9,20, када је одбранила мастер рад „Однос вербалног памћења и разумевања језика код старијих особа“ под менторством проф. др Милета Вуковића и тиме стекла звање *мастер логопед*. Докторске академске студије, студијски програм Логопедија, уписала је школске 2022/2023. године на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију. Положила је све испите предвиђене планом докторских студија и у мају 2026. године успешно одбранила предложену тему докторске дисертације.

Стицање радног искуства у струци започела је на клиници др Мирослав Зотовић у Београду, на којој је радила као логопед волонтер од јула 2022. до децембра 2022. године. Од октобра 2023. године запослена је на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију на радном месту сарадника у звању асистента. Похађала је више едукативних семинара из област логопедије и неуронаука. Учествовала је на више међународних и националних научних скупова.

Као резултат досадашњег научноистраживачког рада, Верица Пауновић објавила је 10 библиографских јединица, и то: један рад у националном часопису категорије М24, један рад у националном часопису категорије М5, два рада у националном часопису категорије М52, два рада са међународног скупа штампана у целини (М33), два рада са међународног скупа штампана у изводу (М34), један рад са националног скупа штампан у целини и један рад са националног скупа штампан у изводу.

Приказ изабраних радова

Paunović, V. M., & Vuković, M. G. (2026). Verbal fluency performance across different neurological disorders: a preliminary investigation. *Specijalna edukacija i rehabilitacija*, 25(1), 67-76. <https://doi.org/10.5937/specedreh25-63216>

Paunović, V. M., & Vuković, M. G. (2025). Razumevanje jezika i verbalno pamćenje kod starijih osoba. *Specijalna edukacija i rehabilitacija*, 24(1), 79-92. <https://doi.org/10.5937/specedreh24-50673>

Vuković, M., Paunović, V., Milovanović, T., Vidaković, A., & Mitrović, S. (2023). Quality of communication and quality of life of people with aphasia and dysarthria after stroke. *Medicinski pregled*, 76, 22-27. <https://doi.org/10.2298/MPNS2302022V>

Paunović, V., Vuković, M., & Milovanović, T. (2024). Tipovi grešaka u imenovanju kod osoba sa afazijom. *International scientific-professional congress „Speech and language theory and practice today“* Belgrade, 13-14.10.2023. Srpska logopedska asocijacija. *Logopedija danas: časopis logopedске теорије и праксе*, 1, 126-131.

У раду *Verbal fluency performance across different neurological disorders: a preliminary investigation* приказани су резултати истраживања фонемске и семантичке вербалне флуентности код пацијената који су доживели мождани удар и трауматску повреду мозга, као и пацијената са мултиплом склерозом. Резултати су показали да све три клиничке групе имају значајно нижа постигнућа на задацима вербалне флуентности у поређењу са контролном групом неуролошки здравих особа. Такође је показано да су испитаници са можданим ударом и афазијом имали значајно нижа постигнућа у односу на испитанике са трауматском повредом мозга и мултиплом склерозом.

Рад *Разумевање језика и вербално памћење код старијих особа* бави се поређењем постигнућа на Токен тесту (ТТ) и Рејовом тесту учења и вербалног памћења (РАВЛТ) код старијих особа и особа млађег животног доба. Утврђено је да старије особе имају статистички значајно лошије резултате у поређењу са особама млађег животног доба, како у домену разумевања језика, тако и у домену вербалног памћења.

У раду *Quality of communication and quality of life of people with aphasia and dysarthria after stroke* приказани су резултати испитивања квалитета комуникације и квалитета живота код особа са афазом и дизартријом услед можданог удара. Резултати су показали да пацијенти са афазом и дизартријом имају значајно нижи квалитет комуникације у поређењу са особама са можданим ударом очуваних говорних и језичких функција и неуролошки здравим говорницима. Тежина језичког и говорног поремећаја се показала значајним фактором у одређивању квалитета комуникације. Прецизније, пацијенти са тежим формама афазе и дизартрије имали су значајно нижи скор на Скали квалитета комуникације у односу на пацијенте са лакшим облицима наведених поремећаја. Закључено је да афазја и дизартрија након можданог удара значајно нарушавају квалитет комуникације и квалитет живота погођених особа.

Рад *Типови грешака у именовању код особа са афазом* бави се типологијом грешака на задацима визуелног конфронтационог именовања код особа са афазом узрокованом можданим ударом. Утврђено је да су сви пацијенти укључени у узорак имали поремећај именовања, те да су врсте грешака повезане са типом афазичког синдрома. Пацијенти са Брокином и кондуктивном афазом испољавали су грешке по типу експресивне аномије, пацијенти са аномичком афазом углавном су имали симптоме селекционе аномије, док су пацијенти са Верниковом афазом најчешће продуковали неологизме.

Из анализе наведених радова препознаје се опредељење кандидаткиње за теме из области *неурогених поремећаја комуникације*, које су усмерене на проучавање вербалне флуентности, разумевања језика, вербалног памћења, квалитета комуникације, квалитета живота и функције именовања код особа са афазом и сродним поремећајима.

II ПОДАЦИ О ПРЕДЛОЖЕНОЈ ТЕМИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Предмет и циљ дисертације

Предмет предложене докторске дисертације је проучавање поремећаја читања и именовања код особа са афазом, као и испитивање међусобних односа наведених функција. Такође, у раду ће бити испитивана повезаност поремећаја читања и именовања са клиничким облицима и степеном тежине афазичких синдрома.

Циљеви истраживања

Општи циљ истраживања огледа се у утврђивању повезаности између поремећаја читања и номинативне функције језика код особа са различитим облицима афазичких синдрома. У складу са општим циљем, изведени су специфични циљеви истраживања и то: 1. утврдити способност читања (брзину, тачност и разумевање) код особа са афазом; 2. утврдити способност именовања код особа са афазом; 3. упоредити способност читања особа са афазом и неуролошки здравих испитаника; 4. упоредити способност именовања особа са афазом и неуролошки здравих испитаника; 5. упоредити тачност и брзину читања речи испитаника са нефлуентним и флуентним афазјама; 6. упоредити типове грешака у читању испитаника са нефлуентним и флуентним афазјама; 7. Упоредити способност разумевања прочитаног

испитаника са нефлуентним и флуентним афазјама; 8. упоредити способност именовања објеката испитаника са нефлуентним и флуентним афазјама; 9. Упоредити способност именовања радњи испитаника са нефлуентним и флуентним афазјама; 10. испитати способност читања и именовања у односу на тежину афазје; 11. испитати однос читања речи и именовања објеката код особа са флуентним афазјама; 13. испитати однос читања речи и именовања радњи код особа са нефлуентним афазјама.

Хипотезе истраживања

Предложено истраживање заснива се на петнаест хипотеза. Према првој хипотези, очекује се да ће особе са нефлуентним афазјама имати значајно лошију способност читања наглас у односу на особе са флуентним афазјама. Друга хипотеза предвиђа да ће лошију способност читања наглас испољити особе са тежим степеном афазје у односу на оне које имају лакшу афазју. Према трећој хипотези, очекују се да ће особе са нефлуентним типом афазје спорије читати у односу на особе са флуентним типом афазје. Четврта хипотеза односи се на способност разумевања прочитаног, при чему се очекује да ће особе са флуентним типом афазје имати лошију способност разумевања прочитаног у односу на оне са нефлуентним афазјама. Према петој хипотези, особе са тежим степеном афазје имаће лошију способност разумевања прочитаног од особа са лакшим степеном афазје. Према шестој хипотези очекује се да ће особе са нефлуентним афазјама испољити веће тешкоће при продукцији глагола на задацима именовања радњи у поређењу са особама са флуентним афазјама. Седма хипотеза претпоставља да ће особе са флуентним афазјама испољити веће тешкоће при продукцији именица на задацима именовања објеката у поређењу са нефлуентним афазјама. Осма хипотеза предвиђа постојање повезаности између успешности читања именица и продукције именица на тесту именовања објеката код особа са афазјом, док се према деветој хипотези очекује постојање повезаности између успешности читања глагола и продукције глагола на тесту именовања радњи. Десета хипотеза претпоставља постојање повезаности између читања наглас, разумевања прочитаног и именовања са типом афазје. Хипотезе 11, 12, 13 и 14 предвиђају да ће контролна група неуролошки здравих испитаника имати боља постигнућа у свим испитиваним аспектима читања и именовања у поређењу са испитаницима са афазјом. Последња хипотеза предвиђа да ће контролна група неуролошки здравих испитаника имати различит образац повезаности између читања и именовања у поређењу са испитаницима са афазјом.

Методологија истраживања

Тип студије и формирање узорка

Ово истраживање представља студију пресека. Планирани узорак обухватаће укупно 90 испитаника, подељених у две групе: клиничку и контролну. Клиничку групу чиниће 60 испитаника са афазјом узрокованом можданим ударом. Према типу афазје, клиничка група ће бити подељена у две подгрупе, при чему ће прву подгрупу чинити 30 испитаника са флуентном афазјом, а другу 30 испитаника са нефлуентном афазјом.

Критеријуми за укључивање испитаника у клиничку групу су: присуство афазје услед можданог удара, да је од настанка афазје прошло најмање три месеца, да испитаник показује бар неке способности читања и именовања (најмање пет тачно прочитаних речи и најмање пет тачно именованих објеката на Скрининг тесту за афазје), да му је матерњи језик српски и да је мотивисан за учешће у истраживању.

Искључујући критеријуми за клиничку групу су присуство: деменције, трауматске повреде мозга, тумора мозга, некоришћење српског језика као матерњег, податак о развојном језичком поремећају, као и присуство слушних и визуелних оштећења, која нису коригована.

Контролну групу чиниће 30 неуролошки здравих испитаника, који ће према старости, полу и нивоу образовања бити уједначени са испитаницима клиничке групе. Критеријуми за укључивање испитаника у контролну групу биће: одсуство неуролошког или психијатријског обољења, одсуство поремећаја у развоју говора и језика, очуване когнитивне способности (скор на Мини ментал тесту најмање 27 поена).

Инструменти и процедура истраживања

За дијагностиковање и одређивање типа афазije користиће се: *Бостонски дијагностички тест за афазije* и *Скрининг тест за афазije за говорнике српског језика*.

Бостонски дијагностички тест за афазije (*Boston diagnostic aphasia examination* – BDAE; Goodglass & Kaplan, 1983) представља стандардизовану, опсежну батерију тестова којом се процењују способност конверзацијског говора, самосталног излагања, аудитивног разумевања, продукције аутоматизованих секвенци, именовања, понављања, читања, писања и оралне спретности. У овом истраживању биће примењено друго издање BDAE преведено и адаптирано за српско говорно подручје (Vuković, 2022; Vuković et al., 2025).

Скрининг тест за афазije (Вуковић, 2010) представља тест за брзу и кратку процену језичких способности код особа са афазijом. Применом теста добија се увид у способности конверзацијског говора, продукције вербалних аутоматизама, аудитивног разумевања, именовања, понављања, читања и писања. Тест омогућава детекцију афазije, а у одређеним случајевима одређивање типа и тежине афазичког поремећаја. Предност овог теста у односу на опсежне батерије јесте лака и брза примена, као и могућност примене код тежих облика афазија (Vuković, 2019a; Vuković et al., 2024).

За процену способности читања примениће се *Тест читања речи*, и *субтест читања из Бостонске дијагностичког теста за афазije*.

Тест читања речи (Vuković, 2019b; Vuković, 2022) представља тест за процену способности усменог читања речи код говорника српског језика. Тест укључује задатке читања различитих врста речи, и то: именица, глагола, придева, функционалних речи, псеудоречи и позајмљеница. Током тестирања бележе се одговори и брзина читања. На основу квалитативне и квантитативне анализе одговара, одређују се заступљеност и типови грешака, као и тежина и тип алексије (Vuković, 2019b; Vuković, 2022).

Субтест читања из Бостонског дијагностичког теста за афазije садржи задатке за процену усменог читања и разумевања прочитаног. У овом истраживању биће примењени задаци гласног читања реченица, визуелног разликовања симбола и речи, препознавања написаних речи на аудитивни захтев испитивача, слагања написаних речи са појмовима које репрезентују, као и задаци за процену разумевања написаних реченица и краћих пасуса.

За процену способности именовања примениће се Бостонски тест именовања, субтест именовања слика из Бостонског дијагностичког теста за афазije и Тест именовања радњи.

Бостонски тест именовања – BNT (Kaplan et al., 1983) примарно је намењен процени номинативне функције говора и откривању поремећаја именовања код особа са афазijом. Састоји се од 60 ајтема, који представљају именице, рангиране према

фреквентности, од најчешће коришћених до оних који се ретко користе у свакодневном говору (Vuković, 2015; Vuković, 2022).

Субтест именовања слика из Бостонског дијагностичког теста за афазиије садржи задатке за именовање појмова који припадају различитим категоријама, укључујући предмете, радње, геометријске облике, боје, слова и бројеве.

Тест именовања радњи (Vuković i Раunović, 2025) је намењен за процену проналажења глагола путем именовања радњи приказаних на фотографијама у боји. Тест садржи 60 задатака, који укључују различите врсте активности (на пример, читати, умивати се, пити).

План истраживања

Истраживање ће бити спроведено у три фазе. У првој фази обавиће се тријажа испитаника за узорак из базе Клинике за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ у Београду и Института за рехабилитацију „Селтерс Бања“ у Младеновцу. У другој фази вршиће се тестирање испитаника, док ће у трећој фази бити извршена анализа података и писање рада.

Статистичка обрада података

У обради података користиће се методе дескриптивне и инференцијалне статистике. Од дескриптивних мера за опис и анализу података примењиваће се аритметичка средина, стандардна девијација, медијана, распон (у формату минималне и максималне вредности). Значајност ефекта испитиваних варијабли извршиће се параметријским (t – тест, ANOVA, MANOVA) и непараметријским статистичким методама (Kruskal Wallis, Man Witney test), у зависности од нормалности дистрибуције података. За оцену повезаности испитиваних варијабли примениће се Пирсонов коефицијент коорелације, као и регресиона анализа. Алфа ниво значајности (α) од 0.05 биће задат за све статистичке анализе. Резултати ће бити приказани текстуално, табеларно и графички.

Очекивани резултати и научни допринос

Допринос ове дисертације научној области Специјална едукација и рехабилитација и ужој научној области *Поремећаји говора, језика и комуникације у логопедији* огледа се у: проширивању знања о поремећајима читања и именовања код особа са афазиијом, дубљем разумевању природе различитих профила афазичких поремећаја, као и унапређењу приступа дијагностици и третману афазиија.

Оквирни списак литературе

Нацрт предложене теме докторске дисертације заснива се на 31 библиографске јединице. У наставку је наведена листа изабраних референци које илуструју релевантност и разноврсност коришћених извора.

1. Alduais, A., Alarifi, H. S., & Alfadda, H. (2024). Neuropsychological Diagnosis and Assessment of Alexia: A Mixed-Methods Study. *Brain sciences*, 14(7), 636. <https://doi.org/10.3390/brainsci14070636>
2. Beeson, P. M., Rising, K., Sachs, A., & Rapcsak, S. Z. (2022). Common predictors of spoken and written language performance in aphasia, alexia, and agraphia. *Frontiers in human neuroscience*, 16, 1025468. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2022.1025468>
3. Chang, Y. N., Welbourne, S., Furber, S., & Lambon Ralph, M. A. (2024). Simultaneous simulations of pure, surface and phonological acquired dyslexia within

- a full computational model of the primary systems hypothesis. *Cortex; a journal devoted to the study of the nervous system and behavior*, 179, 112–125. <https://doi.org/10.1016/j.cortex.2024.07.006>
4. Crepaldi, D., Aggujaro, S., Arduino, L. S., Zonca, G., Ghirardi, G., Inzaghi, M. G., Colombo, M., Chierchia, G., & Luzzatti, C. (2006). Noun-verb dissociation in aphasia: the role of imageability and functional locus of the lesion. *Neuropsychologia*, 44(1), 73–89. <https://doi.org/10.1016/j.neuropsychologia.2005.04.006>
 5. Dickens, J. V., DeMarco, A. T., van der Stelt, C. M., Snider, S. F., Lacey, E. H., Medaglia, J. D., Friedman, R. B., & Turkeltaub, P. E. (2021). Two types of phonological reading impairment in stroke aphasia. *Brain communications*, 3(3), fcab194. <https://doi.org/10.1093/braincomms/fcab194>
 6. Fedorenko, E., Ryskin, R., & Gibson, E. (2023). Agrammatic output in non-fluent, including Broca's aphasia as a rational behavior. *Aphasiology*, 37(12), 1981–2000. <https://doi.org/10.1080/02687038.2022.2143233>
 7. Jankovic, J., Mazziota, C. J., Pomeroy, L. S., Newman, J. N. (2022). *Bradley and Daroff's Neurology in Clinical Practice* (8th edition), Elsevier.
 8. Kaplan, E., Goodglass H., & Weintraub, S. (1983). *Boston Naming Test* (BNT) [Database record]. APA PsycTests. <https://doi.org/10.1037/t27208-000>
 9. Landrigan, J. F., Zhang, F., & Mirman, D. (2021). A data-driven approach to post-stroke aphasia classification and lesion-based prediction. *Brain: a journal of neurology*, 144(5), 1372–1383. <https://doi.org/10.1093/brain/awab010>
 10. Paunović, V., Vuković, M., Milovanović, T. (2023). Tipovi grešaka u imenovanju kod osoba sa afazijom. U N. Milošević (Ur.), *I Međunarodni kongres: Logopedija danas*. Srpska logopedska asocijacija, Beograd.
 11. Rupareliya, C., Naqvi, S., & Hejazi, S. (2017). Alexia Without Agraphia: A Rare Entity. *Cureus*, 9(6), e1304. <https://doi.org/10.7759/cureus.1304>
 12. Sheldon, C. A., Malcolm, G. L., & Barton, J. J. (2008). Alexia with and without agraphia: an assessment of two classical syndromes. *The Canadian journal of neurological sciences. Le journal canadien des sciences neurologiques*, 35(5), 616–624. <https://doi.org/10.1017/s0317167100009410>
 13. Swamy, A., Puttanna, D., & Channabasavegowda, Y. (2024). Reading and Writing Impairment in Personswith Crossed Aphasia: A Comparative Study. *Journal of Health and Allied Sciences NU*, 14(2). doi: 10.1055/s-0044-1779593
 14. Valinejad, V., Mehri, A., Khatoonabadi, A., & Shekari, E. (2022). Treatment of verb tense morphology in agrammatic aphasia: A systematic review. *Journal of Neurolingvistics*, 62:101045. <https://doi.org/10.1016/j.jneuroling.2021.101045>
 15. Vuković, M. (2010). *Afaziologija (Drugo dopunjeno i izmenjeno izdanje)*. Beograd: Arhipelag.
 16. Vuković, M. (2019). *Neurodegenerativni poremećaji govora i jezika*. Univerzitet u Beogradu - Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.
 17. Vuković, M. (2022). *Tretman afazija (Četvrto dopunjeno izdanje)*. Srpska logopedska asocijacija.

18. Vuković, M., Jerkić Rajić, L., Milovanović, T., & Douglas, F. N. (2025). Evaluation of reliability and validity of the Boston diagnostic aphasia examination (BDAE-2) in a Serbian population. *Journal of Communication Disorders*, 115. <https://doi.org/10.1016/j.jcomdis.2025.106526>
19. Vuković, M., Milovanović, T., & Miller, N. (2021). Assessing oral word reading ability in Serbian speakers with acquired aphasia. *Journal of Neurolinguistics*, 59(2): 101003. <https://doi.org/10.1016/j.jneuroling.2021.101003>
20. Vuković, M., Milovanović, T., Teovanović, P., & Stojanović, V. (2024). Evaluation of reliability and validity of the Serbian Aphasia Screening Test. *PloS one*, 19(5), e0304565. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0304565>
21. Vuković, M., Vuković, I & Miller, N. (2016). Acquired dyslexia in Serbian speakers with Broca's and Wernicke's aphasia. *Journal of Communication disorders*, 61, 106-118. <https://doi.org/10.1016/j.jcomdis.2016.04.005>
22. Vuković, M., Petrović-Lazić, M. & Dobrota-Davidović, N. (2009). Neurolingvistička analiza aleksije. U Z. Matejić-Đuričić (Ur.), Nacionalni skup: *Istraživanja u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji* (23-30). Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd.
23. Zakopoulou, V., Magou, L., Tsamis, K., Dimitriou, N., Loli, G., Kolotoura, I., Kostadima, V., & Ploumis, A. (2023). Identifying acquired dyslexia and dysgraphia patterns in Greek patients after traumatic and non-traumatic brain disorders. *Acta Scientific Neurology*, 6(1), 43–53. <https://doi.org/10.31080/ASNE.2023.06.0576>

III ИМЕ И РЕФЕРЕНЦЕ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

За ментора ове докторске дисертације предложен је проф. др Миле Вуковић, редовни професор Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

Предложени ментор испуњава све услове предвиђене Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма и има референце из уже научне области којој припада тема докторске дисертације.

1. Vuković, M. (2026). *Dijagnostika neurogenih poremećaja jezika*. Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.
2. Vukovic, M., & Lukic, S. (2026). The Production of Clitics in Serbian Speakers with Stroke Aphasia. *Brain Sciences*, 16(3), 324. <https://doi.org/10.3390/brainsci16030324>
3. Paunović, V., & Vuković, M. (2026). Verbal fluency performance across different neurological disorders: a preliminary investigation. *Specijalna edukacija i rehabilitacija*, 25 (1), 67-76. <https://doi.org/10.5937/specedreh25-63216>
4. Vuković, M., & Chen, L. (2025). Language and executive functions in patients with transcortical motor aphasia and Broca's aphasia. *Clinical Linguistics & Phonetics*, 39(6-8), 765-783.
5. Vuković, M., Rajić, L.J., Milovanović, T., & Douglas, N. F. (2025). Evaluation of reliability and validity of the Boston diagnostic aphasia examination (BDAE-2) in a Serbian population. *J. Commun Disord.*, May-Jun;115:106526. doi: 10.1016/j.jcomdis.2025.106526 3.

6. Vasiljević, S., & **Vuković, M.** (2025). Deficits in naming and auditory comprehension of terms in individuals with vascular dementia. *Vojnosanit Pregl*, 82(1): 16–24. <https://doi.org/10.2298/VSP240406081V>
7. Milanović, I., Paštar, M., Žunić, S., Marisavljević, M., Vuković, M., Janjić, V., Đorđić, M., & Subotić, M. (2025). The Link Between the Applied Visual Strategy When Copying the Rey–Osterrieth Complex Figure and the Language Abilities in Children with Specific Language Impairment. *Diagnostics*, 15(7), 851. <https://doi.org/10.3390/diagnostics15070851>
8. Vuković, M., i & Stanković, A. (2023). Leksičko-semantičke sposobnosti i egzekutivne funkcije kod starijih osoba. *Specijalna edukacija i rehabilitacija*, 22(2), 135-148.
9. Vuković, M., Sukur, Ž., Vuković, I., Salis, C., & Code, C. (2022). Reliability and validity of the Stroke and Aphasia Quality of Life Scale-39 (SAQOL-39) for a Serbian population. *International Journal of Speech-Language Pathology*, 24(2):168-172. doi: 10.1080/17549507.2021.1971298. Epub 2021 Sep 20. PMID: 34543112
10. Vuković, M., Milovanović, T., & Miller, N. (2021). Assessing oral word reading ability in Serbian speakers with acquired aphasia. *Journal of Neurolinguistics*, 59(2): 101003. <https://doi.org/10.1016/j.jneuroling.2021.101003>
11. Vukovic, M., Matic, D., Kovac, A., Vukovic, I., & Code, C. (2017). Extending knowledge of the public awareness of aphasia in the Balkans: Serbia and Montenegro. *Disability and Rehabilitation*, 39(23), 2381-2386. doi.org/10.1080/09638288.2016.1226410. ISSN: 0963-8288.
12. Vuković, M., Vuković, I., & Miller, N. (2016). Acquired dyslexia in Serbian speakers with Broca's and Wernicke's aphasia. *Journal of Communication disorders*, 61, 106-118. <https://doi.org/10.1016/j.jcomdis.2016.04.005>.

IV ЗАКЉУЧАК

На основу анализе нацрта предложене теме докторске дисертације „*Однос поремећаја читања и именовања код особа са афазијом*“, Комисија сматра да је тема научно заснована, оригинална и релевантна за развој научне области Специјална едукација и рехабилитација, а посебно за ужу научну област *Поремећаји говора, језика и комуникације у логопедији*. Реализација овог истраживања може да допринесе унапређењу сазнања о афазичких поремећајима, посебно у доменима читања и именовања, уз очекиване теоријске и практичне импликације. Такође, Комисија је констатовала да кандидаткиња Верица Пауновић испуњава све услове за пријаву ове докторске дисертације.

На основу наведених података о ментору, Комисија закључује да досадашњи научни рад проф. др Милета Вуковића обезбеђује поуздану основу за реализацију истраживања у складу са савременим методолошким стандардима.

На основу свега наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију да усвоји Извештај о научној заснованости теме докторске дисертације „*Однос поремећаја читања и именовања код особа са афазијом*“, кандидаткиње Верице Пауновић и да га упуту Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду ради добијања сагласности за израду ове докторске дисертације.

КОМИСИЈА

Др Мирјана Петровић-Лазих, редовни професор
Универзитет у Београду – Факултет за
специјалну едукацију и рехабилитацију

Др Невена Јечменица, доцент
Универзитет у Београду – Факултет за
специјалну едукацију и рехабилитацију

Др Мила Веселиновић, ванредни професор
Универзитет у Новом Саду – Медицински факултет